

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 57. S. Bernardus. Officium Episcoporum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](#)

§. LVII.

Sæcul. XII.
A.C. 1128.*S. Bernardus. Officium Episcopo-
rum.*

In Francia cum Henricus Archiepisco-
pus Senonensis Daimberto, anno mil-
lesimo centesimo vigesimo secundo suc-
cessisset, & Regiminis initio officia Boni
Pastoris negligeret, ex admonitionibus
Geofridi Episcopi Carnotensis, & Buchar-
di Episcopi Meldensis, Suffraganeorum
suorum, fervorem Præsule dignum con-
cepit; quod ubi ad aures S. Bernardi per-
venit, lætissimus ad Henricum anno cir-
citer millesimo centesimo vigesimo sex-
to prolixam Epistolam, seu potius Tra-
statum de Episcoporum Officio, dedit,
ab ipso Henrico rogatus, ut ei novum
aliquod Opusculum de rebus Spirituali-
bus scriptum mitteret. In exordio no- *Opusc. I. c. I.*
tat, arduum ac periculosum esse munus
Episcopi, tum addit: *Cum ergo nuper
Episcopum Meldensem de rebus ad vos per-
tinentibus interrogassem, magna fiducia
respondit: puto hominem ex hoc jam con-
siliis se subacturum Carnotensis Episcopi.*
Hoc ab eo responsum tam lætus accepi,
*quam certus fui consilia viri fidelissima-
fore; secure, ni fallor, præfatis ambobus vi-
ris & vos & vestra credetis.*

Tum S. Bernardus Archiepiscopum
hortatur, ut Ministerium Episcopale ho-
norari

c. 2.

Sæcul. XII. norari curet, non autem, inquit, in cultu
A.C. 1128. vestium aut equorum fastu, non amplis
ædificiis, sed ornatis moribus & operibus
bonis. Si S. Paulus pretiosas uestes infra-
minis reprobet, quanto magis in Epi-
scopis? clamant vero nudi, clamant fa-
melici, dicite, Pontifices, in freno equi
quid facit aurum? quid gemmæ in cultu
mularum vesteriarum? dum non curatis
nos fame perimi, & crura nostra saltæ
caligulis non tegitis. Inferius ad ambi-
tionem Clericorum transiens ait: Hodie
viles se æstiment & inglorios, qui quocon-
que eminentiori in loco non fuerint subli-
mati. Pueri & adolescentuli ob sanguini-
nis nobilitatem promoventur ad Ecclesi-
sticas Dignitates, & a Magistri ferula
transferuntur ad imperandum Presbyte-
ris. (*) Sed brevi discunt Ecclesias sibi
vindicare, & Subditorum vacuare mar-
supia. Et infra: Ceterum curritur ab
omni ætate & ordine ad Beneficia Eccle-
siastica, quibus annexa est cura anima-
rum, tanquam ea adeptus quisque deinceps
sine cura victurus sit. Nec mirum, vi-
dentes quippe illos, qui jam proprios hume-
ros huic sarcinæ submisserunt, non solum
non gemere tanquam sub onere, sed insu-
per

(*) Hic addit S. Bernardus: *Lætiores quod
virgas evaserint, quam quod meruerint priu-
patum.*

per appetere plus onerari, non deterrentur Sæcul. XII.
 periculis, quæ cupiditate occæcati non vi- A.C. 1128.
 dent. Si factus quis fuerit in quacunque Ecclesia Decanus, non contentus una Di-
 gnitate, plures sibi, imo quotquot potest non
 solum in una sed in pluribus Ecclesiis con-
 quirere satagit, & si faveat occasio bis re-
 lictis occupabit Episcopatus bonorem. Sed
 nunquid sic satiabitur? Episcopus Ar-
 chiepiscopus esse desiderabit; quod forte
 consecutus, rursus nescio quid altius so-
 mnians, laboriosis itineribus Romanum
 statuet frequentare Palatum, & sumptuo-
 sas amicitias sibi comparare. Alii cum
 præsideant urbibus valde populosis, & to-
 tas provincias in suæ Diœcesis ambitu in-
 cluant, occasione inventa ex quo cunque
 veteri privilegio, vicinas sibi civitates
 subjicere satagunt. Hujus rei gratia non
 pigritantur crebro tenere limina Aposto-
 lorum, inventuri & ibi (quod magis do-
 lendum est) qui suæ faveant improbae vo-
 luntati. Non quod valde Romani curent,
 quo fine res terminentur, sed quia valde
 diligunt munera. Nude nuda loquor, nec
 retego verenda, sed inverecunda confuto.

Postquam deinde S. Bernardus humi- c. 9.
 litatis studium Episcopis commendavit,
 de Abbatibus conquerens, miror, inquit,
 quosdam in nostro Ordine monasteriorum
 Abbates, sua professione ad hujus virtutis
 exercitium magis obstrictos, propriis nolle
 obedire c. 35.

Sæcul. XII. obediens Episcopis. Quid hoc est præsum-
A.C. 1128. ptionis o^r Monaci? neque enim quia Pra-
Exemptio lati monachis, ideo non amplius monachi
ab Episcopo estis. Tum infra: Non propter me, in-
damnatur. quis, id facio, sed quæro Ecclesiæ liberta-
tem. O libertas omni, ut ita loquar, ser-
vitute servilior! absit a me bujusmodi lib-
ertas, quæ me pessimæ addicit servitutis su-
perbiae. Certus sum enim, si quounque
tempore jugum Pontificis mei a propriis
cervicibus excutere tento, quod Satana
mox tyrannidi me ipsum subjicio. Quis
dabit mibi centum in mei custodiam pa-
stores? quanto plures sentio mei curam
gerere, tanto securior in pascua exte.
Stupenda insania! nec dubito, nec cunctor
plurimas alienas animas a me custodiendas
colligere, & unum super propriam gravor
babere custodem, rationem pro me reddi-
turum. Quid igitur vos, o monaci?
Sacerdotum gravat auctoritas? metuitis
infestationem? sed si quid patimini pro-
pter justitiam beati eritis. An vitam
Episcoporum Sæcularem contemnitis? sed
nemo Sæcularior Pilato, a quo Dominus
Noster judicari sustinuit, & cuius pote-
statem datam ipsi fuisse desuper declaravit.
Ite nunc monachi & resistite Christi Vi-
cario. Quod S. Bernardus hic quemlibet
Episcopum IESU Christi Vicarium esse af-
firmet, exploratissimum est.

Tum

Tum S. Bernardus de Abbatibus ita sœcul. XII.
 prosequitur: *Quidam multo labore & A.C. 1128.*
pretio per Apostolica privilegia sibi vindicant insignia Pontificalia utentes & ipsi more Pontificum Mitra, Annulo atque Sandaliis. Profecto esse desiderant, quod videri gestiunt, meritoque nolunt subjecti esse Episcopis, quibus ipso jam desiderio se coaguant. Quin quanto, putas, auro, si illud privilegiis conferri posset, nomen Pontificis redimerent? *Quis unquam proborum monachorum talia aut verbo docuit, aut reliquit exemplo? vel in quo Humilitatis gradu S. Benedictus fastum & Dignitatum amorem posuit?* (*) Lectorem me-

c. 36.

(*) Tandem S. Pater perorat in hunc modum: *Labor & latebrae & voluntaria paupertas sunt monachorum insignia, haec vitam solent nobilitare monasticam. Vestri autem oculi omne sublime vident, vestri pedes omne forum circumveunt, vestrae linguae in omnibus audiuntur Conciliis, vestrae manus omne alienum diripiunt patrimonium.* Tamen, si ita oportet, ut emancipati a subjectione Pontificum, pari cum Successoribus Apostolorum gloria, pari Cathedra, iisdemque Solemnum indumentorum insignibus attollamini, cur non & Sacros Ordines celebratis? Sed vereor, ne longiori lectione onerosus Archiepiscopo fiam. S. Bern. de off. Episc. cap. ult.

Hist. Eccles. Tom. XVI.

R r

Sæcul. XII. meminisse oportet, S. Bernardi ætate
A.C. 1128. Monasteriorum exemptiones, & Abba-
 tum privilegia adhuc rara fuisse; nam
 Ordines recentiores, Cisterciensis, Fon-
 tebraldensis, Præmonstratensis, cum con-
 derentur, Episcoporum Jurisdictioni di-
 sertis verbis subjecti sunt, quod ex Char-
 tis, in eorum exordio datis, ut notavi,
 dispicimus.

§. LVIII.

Statuta Guidonis.

Cartusiani vero longe ab eo aberant, ut
Gui. 1. de vi- se exemptos dicerent, cum Episco-
ta S. c. II. pum Gratianopolitanum Abbatis loco ha-
 berent, ideoque domi a Priore regeren-
 tur. Unde etiam nulla exemptio in eo-
Sup. lib. rum Statutis apparet, sub idem tempus,
LXVI. 5. anno circiter a Cartusiano Monasterio
 25. condito quadragesimo quinto, a Guido.
*al. Guigo. ne * Priore, qui tunc ibidem annis jam
 octodecim præterat, conscriptis. Hanc
Stat. Guig. Collectionem Guido tribus Prioribus
edit. 1510. & aliorum trium Monasteriorum, Bernardo
 1703. de Portis, Humberto de S. Sulpicio, &
 Miloni Marorevano inscripsit; atque suo
 & Fratrum suorum nomine dicit: *Sta-*
tuta domus nostræ conscripsimus, ut preci-
bus vestris, & Hugonis Episcopi Gratia-
nopolitani, cuius voluntati resistere nobis
non licet, præcepto obsequeremur. Id fa-
cere diu distulimus ob causas, quas magni
momenti